

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
81 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2021

Наукове видання

Збірник тез доповідей 81 наукової конференції викладачів академії
27 – 30 квітня 2021 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 14 від 27-29.04.2021 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор
Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії: Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор
Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор
Бурдо О.Г., д.т.н., професор
Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О.І., д.т.н., професор
Жигунов Д.О., д.т.н., доцент
Іоргачова К.Г., д.т.н., професор
Капрельянц Л.В., д.т.н., професор
Коваленко О.О., д.т.н., проф.
Косой Б.В., д.т.н., професор
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор
Мардар М.Р., д.т.н., професор
Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор
Павлов О.І., д.е.н., професор
Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент
Станкевич Г.М., д.т.н., професор,
Савенко І.І., д.е.н., професор,
Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,
Ткаченко О.Б., д.т.н., професор
Хобін В.А., д.т.н., професор,
Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор
Черно Н.К., д.т.н., професор

<u>Чорноморська селищна /2</u>	—	1	1	27,0	42,7	1 /7910 як 1:128 до Одеської громади	185,2
<u>Великодальницька сільська /3</u>	—	—	3	17,3	147,4	2 /12088	82,0
<u>Вигодянська сільська /15</u>	—	—	15	35,0	288,8	5 /12044	41,7
<u>Визирська сільська /19</u>	—	—	19	39,0	447,7	6 /9621	21,4 як 1:288 до Одеської громади
<u>Дальницька сільська /9</u>	—	—	9	39,1	180,4	6 /13839	76,7
<u>Дачненська сільська /8</u>	—	—	8	22,4	175,0	2 /10513	60,0
<u>Красносільська сільська /14</u>	—	—	14	18,4	394,5	4 /17351	43,9
<u>Маяківська сільська /5</u>	—	—	5	40,7	154,3	4 /12238	79,3
<u>Нерубайська сільська/5</u>	—	1	4	12,6	95,8	2 /12648	131,8
<u>Усатівська сільська /2</u>	—		2	10,0	247,4	4 /14939	60,3
<u>Фонтанська сільська /7</u>	—	—	7	18,3	57,6	3 /13079	227,0
<u>Ясківська сільська /2</u>	—	—	2	57,8	214,4	2 /8560	39,9
Всього громад: 22 / 142	5	10	127	—	3655,657	61/1375838	376,4

*Джерело: складено автором на основі даних державної статистики.

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ І ФОНДОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Дідух С.М., к.е.н, доц., Лобоцька Л.Л., к.т.н., доц., Фрум О.Л., к.е.н., ст. викл.
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Для країн світу сьогодні актуальним завданням є цифровізація економіки. Головним компонентом цифровізації виступає промисловість. Але, як указано в [1], «цифровізація майже не торкається української промисловості, яка демонструє тенденцію до стрімкого скорочення темпів свого розвитку. Для України критичною проблемою є технологічне відставання та консервування цієї відсталості. Країна не лише не спромоглася на технологічний прорив, але й втратила досягнуті позиції». Тому збільшення капітальних інвестицій в промисловість – основа розвитку країни.

Аналіз стану інвестиційної діяльності за останні роки, табл. 1 (складено на основі [2]), показує тенденцію росту капітальних інвестицій: у 2019 р. відносно 2012 р. вони зросли у 2,28 р. Що ж стосується джерел фінансування, то лівова частина інвестицій (63 % – 70 %) припадає на власні кошти підприємств та організацій.

**Таблиця 1 – Капітальні інвестиції за джерелами фінансування у
2012-2019 рр., млн грн */**

Показник	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Усього	273256	249873	219420	273116	359216	448462	578726	623979
% до 2012 р.	100,00	91,44	80,30	99,95	131,46	164,12	211,79	228,35
% до попереднього року	100,00	91,44	87,81	124,47	131,52	124,84	129,05	107,82
у т.ч. за рахунок: коштів державного бюджету	16288,3	6174,9	2738,7	6919,5	9264,1	15295,2	22814,1	30834,5
% від усього	5,96	2,47	1,25	2,53	2,58	3,41	3,94	4,94
коштів місцевих бюджетів	8555,7	6796,8	5918,2	14260	26817,1	41565,5	50355,5	56480
% від усього	3,13	2,72	2,70	5,22	7,47	9,27	8,70	9,05
власних коштів підприємств та організацій	171177	165787	154630	184351	248769	310062	409586	408276
% від усього	62,64	66,35	70,47	67,50	69,25	69,14	70,77	65,43
кредитів банків та інших позик	39724,7	34734,7	21739,3	20740,1	27106	29588,9	44825,4	67232,6
% від усього	14,54	13,90	9,91	7,59	7,55	6,60	7,75	10,77
коштів інвесторів-нерезидентів	4904,3	4271,3	5639,8	8185,4	9831,4	6206,4	1795,5	4663,9
% від усього	1,79	1,71	2,57	3,00	2,74	1,38	0,31	0,75
коштів населення на будівництво житла	22575,5	24072,3	22064,2	31985,4	29932,6	32802,5	34645,7	32422
% від усього	8,26	9,63	10,06	11,71	8,33	7,31	5,99	5,20
інших джерел фінансування	10030,9	8036,7	6690,2	6674,7	7495,5	12941,3	14704,7	24070,2
% від усього	3,67	3,22	3,05	2,44	2,09	2,89	2,54	3,86

*/з 2014 р. Дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та та окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

Важливим джерелом капітальних інвестицій слугують інвестиції нерезидентів, але їх частка незначна, і в останні три роки вона суттєво зменшилася. Це свідчить про вивід капіталу з України. Слід також підкреслити невисокий рівень участі коштів державного бюджету і банківського сектору в інвестиційній діяльності.

Резервом росту технічного рівня промисловості міг би служити фондовий ринок. Як відомо, ринок цінних паперів є багатофункціональною системою, яка сприяє акумулюванню капіталу для інвестицій у виробничу та соціальну сфери, структурній перебудові економіки, підвищенню добробуту громадян за рахунок володіння ЦП. Випуск нових партій акцій або облігацій дає можливість підприємствам-емітентам отримувати «живі» гроші на свій розвиток, на впровадження реальних проєктів.

Але знову ж і це джерело інвестицій в останні роки різко схудло. За звітними даними Національної комісії з цінних паперів і фондового ринку (НКЦПФР), в останні роки обіг ЦП пов'язаний виключно з випуском і реалізацією облігацій внутрішньої і зовнішньої державної позики для поповнення державного бюджету. Державні облігації гарантуються всім майном держави і призначені для залучення коштів на міжнародному (облігації зовнішньої позики) або внутрішньому фінансових ринках. Ці види ЦП інвестиційно привабливі і високоліквідні.

За умови росту валового зовнішнього державного боргу України (у 2019 р. він становив \$ 121739, або 79,2 % ВВП, [3]) емісія облігацій державної позики є ледь не єдиним джерелом погашення боргу. Причому нову емісію здійснюють з метою погашення боргів

перед власниками облігацій попередніх випусків. Так, у 2019 р. найбільший обсяг торгів за фінансовими інструментами на фондових біржах ПФТС і «Перспектива» (на них припадає більше 98 % загального обігу) було зафіксовано з державними облігаціями України <https://index.minfin.com.ua/economy/foreigndebt/> 295 млрд. грн. (96,81 % від загального обсягу біржових контрактів) [4]. Відповідно випуск облігацій підприємствами був дуже обмеженим.

Отже, інвестиційна складова фондового ринку для реального сектора економіки незначна, сьогодні фондовий ринок націлений на випуск ЦП з метою поповнення державного бюджету.

В цілому за останні роки обсяг торгів на фондовому ринку України порівняно з 2012, 2013 і навіть 2014 роком зменшився з 2331,94 млрд грн у 2014 році до 384,03 млрд грн у 2019 році.

Таким чином, на сучасному етапі необхідно реанімувати роботу фондового ринку в країні. На думку фахівців, важливим напрямом активізації роботи ринку є широке залучення домашніх господарств до цієї роботи. Як приклад, слід відмітити високу активність населення США в роботі їх фондового ринку.

Активізації учасників фондового ринку в Україні заважають об'єктивні причини:

- невисокий рівень доходів населення;
- велика кількість збиткових об'єктів реального сектору;
- невисокий рівень обізнаності населення в питаннях інвестування через інструменти фондового ринку;
- котирування вітчизняними потужними підприємствами своїх цінних паперів на зовнішніх ринках (Амстердамська, Лондонська, Варшавська фондові біржі) тощо.

Покращення роботи фондового ринку буде сприяти активізації інвестиційної діяльності об'єктів реального сектору України.

Література

1. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти. Центр Разумкова, Київ, жовтень 2020. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_digitalization.pdf
2. Капітальні інвестиції за джерелами фінансування за 2010-2019 роки. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (Дата звернення 11.03.2021)
3. Динамика валового внешнего долга и ВВП Украины с 2006 по 2020 гг. (млн. долл. США) URL: <https://index.minfin.com.ua/economy/foreigndebt/> (Дата звернення 11.03.2021)
4. Інформаційна довідка щодо розвитку фондового ринку України протягом січня-грудня 2019 року. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/news/insights> (дата звернення 15.03.2021)

ТЕМПОРАЛЬНА КОНЦЕПЦІЯ АНТИЦИКЛІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Кулаковська Т.А., к.е.н., доцент

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Серед вад політики державного регулювання розвитку агропродовольчого сектору значне місце належить саме несвоєчасності, нетривалості та незакінченості заходів та програм. Все це пов'язано з недооцінкою сучасного сприйняття часу як особливого економічного ресурсу, і того, як цей ресурс впливає на кожний елемент (сектор, галузь) загальної системи.

Трансформується характер впливу часу на економіку, політику, суспільство тощо. Якісно змінюється сам час, він стає множинним, більш цільним, імовірнісним, напруженим, мобільним, плинним, миттєвим, багатоструктурний, різновекторним.

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ І ФОНДОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	
Дідух С.М., Лобоцька Л.Л., Фрум О.Л.....	259
ТЕМПОРАЛЬНА КОНЦЕПЦІЯ АНТИЦИКЛІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ	
АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	
Кулаковська Т.А.....	261
СУТНІСТЬ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ	
ГОСПОДАРЮВАННЯ	
Кухарук А.А., Крупіна С.В., Яблонська Н.В.....	263
ПИТАННЯ СУЧАСНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
УКРАЇНИ	
Ощепков О.П., Магденко С.О.....	265
ВПЛИВ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ НА ЕКОНОМІЧНУ ЕФЕКТИВНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ	
Петкова Д.Ф., Петков О.І.....	266
СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ РЕГІОНУ	
Самофатова В.А.....	268
ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ: НАПРЯМИ ТА СУТНІСТЬ	
Федорова Т.С.....	269
ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ	
Крупіна С.В., Яблонська Н.В., Копайгородська Т.Г.....	270

СЕКЦІЯ «УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ»

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ХЛІБА В УКРАЇНІ	
Басюркіна Н.Й.....	273
ВПЛИВ МЕЖ РАЦІОНАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ СПОЖИВАЧА НА ПРОСУВАННЯ ТОВАРУ	
Вігуржинська С.Ю., Колесник В.І.....	275
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПТАХІВНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Савченко Т.В.....	277
МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ	
ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Немченко В.В., Немченко Г.В.....	278
ІННОВАЦІЇ ЯК ЗАСІБ ПОДОЛАННЯ КРИЗИ «СЕРЕДНЬОГО ВІКУ»	
Свистун Т.В.....	279
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ	
Бровкіна Ю.О.....	282
РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ПРИБУТКОВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМСТВА В	
КОНТЕКСТІ МАКРОЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	
Шалений В.А., Константинова Т.В.....	283
ENTREPRENEURSHIP EDUCATION FOR THE IMPLEMENTATION OF THE «GREEN VALLEY»	
PROGRAM DURING COVID-19 PANDEMIC	
Okulicz-Kozaryn W.....	285

СЕКЦІЯ «МАРКЕТИНГ, ПІДПРИЄМНИЦТВО І ТОРГІВЛЯ»

МОТИВАЦІЯ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ В СИСТЕМІ МАРКЕТИНГОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ АГРАРНИХ	
ПІДПРИЄМСТВ	
Бахчиванжи Л.А., Євтушок О.В., Значек Р.Р.....	286
ВПЛИВ РЕКЛАМИ НА ПІДСВІДОМІСТЬ СПОЖИВАЧІВ	
Донець Л.Я., Долинська О.О.....	288
МОЖЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ПРИ ПРОСУВАННІ МАГАЗИНУ ЖІНОЧОГО ОДЯГУ	
Значек Р.Р., Ковалів І.О.....	290
ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОСУВАННІ ГОТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ	
Голубьонкова О.О., Брайко М.Г.....	292
ДИСТАНЦІЙНА ЕКОНОМІЧНА ОСВІТА ТА ЇЇ РІЛЬ У ФОРМУВАННІ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ:	
РЕАЛЬНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ ТА ЗАГРОЗИ	
Соколюк К.Ю., Мунтян І.В.....	294
НЕОБХІДНІСТЬ І АКТУАЛЬНІСТЬ ВИЗНАЧЕННЯ ЦІЛЬОВОЇ АУДИТОРІЇ В СУЧАСНИХ	
РИНКОВИХ УМОВАХ	
Лозовська Г.М., Ковалів І.О., Значек Р.Р.....	296